

*Міністерство освіти і науки України
ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
РІВНЕНСЬКИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ ТА ІНЖЕНЕРНИЙ КОЛЕДЖ*

«Затверджено»

Директор коледжу

_____ акад. Гадеєв П. О.

„_____” _____ 2018 р.

Програма
Комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності
Для студентів
спеціальності 5.03040101 «Правознавство»

Затверджено на засіданні циклової комісії фінансово-правових дисциплін

Протокол “_____” від “_____” _____ 2018 р.

Голова циклової комісії _____ М. В. Лісковська

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма підготовки до комплексного державного екзамену розроблена на базі положення „Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах”, затвердженого Наказом Міністерства освіти України № 161 від 02.06.1993 р., рекомендацій „Про порядок створення, організації та роботи Державної екзаменаційної (кваліфікаційної) комісії у вищих навчальних закладах України”, затверджених Наказом Міністерства освіти України № 83-5/1259 від 29.12.1993 р.

Комплексний кваліфікаційний екзамен проводиться на завершальному етапі навчання молодшого спеціаліста, містить комплекс кваліфікаційних завдань, які дозволяють виявити рівень підготовки, ступінь оволодіння професійними знаннями та вміннями для виконання виробничих функцій, зазначених в освітньо-кваліфікаційній характеристиці.

Мета кваліфікаційного екзамену – оцінка рівня професійних знань та навичок випускників.

Завдання методичних рекомендацій - надати студентам допомогу у підготовці до комплексного кваліфікаційного екзамену освітньо-кваліфікаційного рівня „молодший спеціаліст”.

Надані методичні рекомендації вміщують два блока завдань (теоретичний та практичний), які сформовані з дисциплін, вказаних в освітньо-професійній програмі підготовки молодшого спеціаліста напряму „Правознавство” (теорія держави та права, трудове право, цивільне право, цивільно-процесуальне право, кримінальне право та кримінально-процесуальне право, господарське право).

Білеті комплексного кваліфікаційного екзамену будуються наступним чином: до складу кожного білету входить 4 теоретичних питання та 1 практичне завдання. Комплексний кваліфікаційний екзамен проводиться в усній формі. Відповіді оцінюються за 5-бальною системою.

За результатами оцінювання всіх питань комісія приймає висновок про відповідність чи невідповідність підготовки студента освітньо-кваліфікаційному рівню „молодший спеціаліст”. Рішення кваліфікаційної комісії фіксується у протоколі та заноситься до залікової книжки студента.

КРИТЕРІЇ ОЦІНКИ

складання державних екзаменів

При складанні кваліфікаційних екзаменів за відповіді на кожне теоретичне питання білету виставляється окрема оцінка.

Оцінка за складання кваліфікаційного екзамену виставляється як середнє арифметичне з чотирьох складових теоретичної і одної - практичної частини.

Сукупність оцінок в цілому по теоретичній і практичній частині складає диференційну оцінку за кваліфікаційний екзамен.

За відповідь на кожне питання виставляються такі оцінки:

«Відмінно» - правильна відповідь на поставлене питання, яка достатньо повно та без помилок розкриває суть питання, демонструє вміння студента аналізувати і оцінювати факти, події та прогнозувати поведінку суб'єктів. Відповідь показує професійні знання питань та застосування практичних методів. Студент демонструє глибоке й міцне засвоєння програмного матеріалу і додаткової літератури, вичерпно, послідовно, грамотно й логічно його викладає, відповідаючи студент тісно пов'язує теорію з практикою.

«Добре» - відповідь правильна, але окремі сторони питання не знайшли відображення у відповіді. Студент демонструє тверде знання програмного матеріалу, висновки робить грамотно і по суті, не допускає істотних неточностей, правильно застосовує теоретична положення при відповіді на питання, володіє необхідними практичними навичками й прийомами.

«Задовільно» - відповідь неповна, допущено помилкові твердження, окремі сторони питання не знайшли відображення у відповіді. Студент демонструє знання програмного матеріалу, але допускає неточності, в цілому правильно застосовує теоретичні положення при відповіді на практичне питання, але недостатньо володіє необхідними практичними навичками й прийомами.

«Незадовільно» - відповідь суттєво неповна, допущено ряд помилкових тверджень, порушена логічність та послідовність відповіді. Студент демонструє лише деякі знання основного матеріалу, але він не засвоїв його деталей, допускає суттєві неточності, неправильно формулює висновки.

Комплексний кваліфікаційний іспит за напрямом підготовки - 5.03040101 «Правознавство», з галузі знань - 0304 – «Право» має на меті визначити рівень професійної підготовки студентів.

Питання, винесені на кваліфікаційний іспит, охоплюють матеріал фахової підготовки і відповідають вимогам кваліфікаційної характеристики. Усього на кваліфікаційний іспит пропонується по 20 білетів, в яких питання забезпечують можливість об'єктивно оцінити готовність випускників коледжу до професійної діяльності за призначенням.

При здачі державного іспиту з *теорії держави та права* для одержання ступеня «молодший спеціаліст» студенти повинні

Знати:

предмет загальної теорії держави та права;
основні і допоміжні методи дослідження держави та права;
різноманіття концепцій про походження держави та права;
поняття і ознаки держави, її форми правління та державного устрою;
поняття права, його функції, форму та соціальну цінність;
закономірності побудови правової держави;
структуру права і законодавства;
правотворчість, правозастосування і тлумачення норм права;
поняття правомірної поведінки, правопорушення та юридичну відповідальність;
законність у правопорядок.

Уміти:

володіти загальнотеоретичними поняттями та категоріями;
використовувати теоретичні знання в юридичній практиці;
знаходити необхідну юридичну та іншу суспільну літературу для доповнення своїх теоретичних знань;
давати аналіз і тлумачення нормам права, нормативно-правовим актам;
використовувати правові процедури захисту прав і свобод людини;
обґрунтувати законність і доцільність правових рішень що приймаються.

Адміністративне право України являє собою одну з фундаментальних галузей публічного права і профільюючих навчальних дисциплін. Його предмет складають публічно-управлінські відносини, у тому числі відносини державного управління, які виникають завдяки дії відповідних юридичних норм.

Адміністративно-правове законодавство порівняно з законодавством інших галузей права є найбільш мобільним та нестабільним. Це вимагає від студентів підвищеної уваги до тих поновлень, що відбуваються в змісті і структурі механізму адміністративно-правового регулювання, чинному законодавстві, а також поглиблення їх творчої активності та самостійності при засвоєнні основних адміністративно-правових інститутів.

При здачі комплексного державного іспиту для одержання ступеня «молодший спеціаліст» студенти повинні

Знати:

- сутність адміністративного права, його зв'язок з державним управлінням;
- діюче адміністративне законодавство;
- функції та принципи державного управління;
- систему виконавчої влади, правове положення суб'єктів, що її здійснюють;
- форми та методи державного управління;
- поняття та види адміністративного примусу та адміністративної відповідальності;
- поняття та види адміністративного процесу, його структуру;
- способи забезпечення законності в державному управлінні та спеціальні адміністративно-правові режими;
- особливості міжгалузевого державного управління.
- механізм адміністративно-правового забезпечення прав і свобод людини, управління галузями і функціями держави в умовах адміністративної реформи.

Уміти:

- тлумачити чинне адміністративне законодавство;
- правильно застосовувати норми адміністративних актів;
- правильно використовувати в практичній діяльності методи державного управління;
- готувати акти державного управління та приймати управлінські рішення, юрисдикційні та інші акти;
- здійснювати функції по забезпеченню законності в державному управлінні, при розгляді справ про адміністративні правопорушення.

- вільно орієнтуватися у діючому адміністративному законодавстві системі і компетенції органів виконавчої влади і місцевого самоврядування, принципах, методах і формах управління;
- неухильно додержуватись вимог законності в практичній діяльності.

При здачі державного іспиту з **цивільного, сімейного права та цивільного процесу** для одержання ступеня «молодший спеціаліст» студенти повинні

Знати:

предмет цивільного, сімейного права;
 предмет цивільного процесуального права;
 джерела цивільного, сімейного права;
 джерела цивільного процесуального права та їх структуру;
 суб'єктів цивільного, сімейного права;
 стан основних проблем науки цивільного процесуального права;
 функції судової влади в системі державної влади та форм її здійснення;
 суть та значення цивільної процесуальної форми;
 підстави виникнення, зміни та припинення цивільних та сімейних правовідносин;
 поняття, форми, зміст, підстави виникнення і принципи здійснення, способи захисту права власності;
 поняття, зміст договірних і позадоговірних зобов'язань і їх окремих видів;
 авторські та суміжні права;
 патентне право;
 порядок і умови укладання шлюбу, підстави його припинення і, визнання недійсним;
 особисті і майнові права і обов'язки подружжя, батьків і дітей, підстави для позбавлення батьківства;
 правила опіки і піклування, реєстрації актів громадянського стану;
 судову практику по цивільним та сімейним справам;
 поняття та значення процесуальних правовідносин, їх місце у механізмі правового регулювання, передумови їх виникнення;
 правовий статус суду та осіб, які беруть участь у справі, їх процесуальні права та обов'язки;
 систему процесуальних актів та вимог, яким вони повинні відповідати;
 порядок реалізації судових постанов;
 судову практику у цивільних справах.

Уміти:

- аналізувати юридичні факти;
- тлумачити чинне цивільне та сімейне законодавство;
- правильно застосовувати норми цивільного та сімейного законодавства;
- складати цивільно-правові документи;
- використовувати дані науки цивільного процесуального права для вирішення професійних завдань;
- орієнтуватися в системі цивільного процесуального законодавства та судовій практиці у цивільних справах;
- тлумачити чинне цивільне процесуальне законодавство;
- правильно застосовувати норми цивільно-процесуального права;
- здійснювати оцінку доказів у цивільній справі;
- складати цивільно-процесуальні документи та ділову документацію.

При здачі комплексного державного іспиту з **господарського права** для одержання ступеня «молодший спеціаліст» студенти повинні

Знати:

- правову характеристику господарських договорів, у тому числі договорів із передачі майна у власність або користування, договорів на виконання робіт або надання послуг, а також договорів про спільну діяльність та ін.
 - інститути ліквідації та банкрутства підприємств, проблеми, пов'язані із захистом прав споживачів.

Уміти:

- орієнтуватися в системі правового регулювання господарської діяльності діяльності.
 - застосовувати теоретичні положення та норми господарського права в практичній діяльності.
 - готувати проекти рішень за окремими питаннями господарської діяльності, пропозиції щодо внесення змін та доповнень до чинних законодавчих актів та нормативно-правових документів, що регламентують господарську діяльність;

- надавати тлумачення та роз'яснення норм чинного законодавства та пов'язувати їх із конкретними ситуаціями, що виникають у процесі господарської діяльності;
- складати відповідні господарсько-правові документи, які мають відношення до утворення, функціонування та припинення діяльності суб'єктів господарювання;
- мати навички узагальнення інформації нормативно-правового характеру, її аналізу та висновків щодо практичного застосування норм чинного законодавства, підготовки необхідних юридичних документів, які необхідні для здійснення юридично значимих дій у сфері підприємницької діяльності, здійснення моніторингу чинного законодавства України;

При здачі державного іспиту з **кримінального права та кримінального процесу** для одержання ступеня «молодший спеціаліст» студенти повинні

Знати:

- кримінальне законодавство України, керівні постанови Пленуму Верховного Суду України з питань застосування кримінального законодавства, стан судової практики;
- стан основних проблем наук кримінального права та кримінального процесу, предмет та принципи кримінального законодавства, його систему;
- підстави кримінальної відповідальності;
- основні інститути кримінального права;
- систему та види кримінальних покарань, умови та порядок їх застосування;
- види окремих злочинів, та їх склад;
- правила кваліфікації злочинів;
- функції судової влади в кримінальному судочинстві;
- предмет кримінально-процесуального права;
- джерела кримінально-процесуального права та їх структуру;
- теорію прийняття процесуальних рішень, вимоги закону до їх захисту та структури;
- кримінально-процесуальні засоби доказування обставин, що підлягають установленню у справі;
- процесуальні гарантії захисту прав та законних інтересів фізичних, та юридичних осіб;
- способи тлумачення і застосування кримінально-процесуальних норм;
- процесуальні методи і форми попередження злочинів;
- процесуальні форми взаємодії органів та осіб, що здійснюють кримінально-процесуальну діяльність між собою, а також з іншими державними органами.

ОРІЄНТОВАНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

1. Поняття, ознаки та принципи права. Співвідношення норм права і норм моралі
2. Система права та система законодавства
3. Теорії походження держави і складові
4. Форма держави : поняття та елементи
5. Поняття, ознаки та склад правопорушення
6. Поняття та структура норми права
7. Поняття, структура та види правовідносин
8. Юридична відповідальність: поняття, види, підстави
9. Законність та правопорядок
10. Поняття, ознаки та функції держави
11. Поняття та ознаки правової держави
12. Громадянське суспільство : поняття, структура, співвідношення з державою

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

1. Поняття та основні риси конституцій
2. Структурна побудова конституцій. Структура Конституції України
3. Конституційні основи державного ладу України
4. Гарантії конституційного ладу України
5. Статус людини і громадянина як інститут конституційного права

6. Громадянство України. Порядок і підстави його набуття
7. Поняття і види основних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина в Україні
8. Механізм реалізації, гарантії та захист прав і свобод людини і громадянина
9. Народне волевиявлення та форми його здійснення
10. Поняття, система та види органів державної влади
11. Поняття, система та принципи адміністративно-територіального устрою України
12. Поняття, територіальна основа і система місцевого самоврядування та його особливості

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

1. Поняття, характерні ознаки та система адміністративних стягнень.
2. Адміністративно – правові форми здійснення виконавчої влади і їх класифікація.
3. Поняття, сутність державного управління, та його характерні риси.
4. Загальна характеристика принципів державного управління.
5. Система адміністративного права і його співвідношення з іншими галузями права.
6. Загальне поняття адміністративно – правової норми та її структура.
7. Види адміністративно – правових норм та їх класифікація.
8. Функції державного управління та їх класифікація.
9. Види правових актів державного управління.
10. Юридичний склад адміністративного правопорушення.

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО

1. Цивільне право та цивільне законодавство. Поняття, ознаки, принципи цивільного права та цивільного законодавства України
2. Підстави виникнення та способи захисту цивільних прав та інтересів
3. Правоздатність фізичної особи Поняття та види дієздатності фізичної особи Обмеження дієздатності Визнання фізичної особи недієздатною
4. Опіка та піклування
5. Поняття юридичних осіб, їх види та ознаки
6. Поняття та види право чинів Недійсність право чину та його правові наслідки
7. Право власності та похідні права, набуття, припинення та захист права власності
8. Право інтелектуальної власності
9. Зобов'язання: поняття, виконання, забезпечення
10. Купівля – продаж: договір купівлі – продажу, поставки, контракції, постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу
11. Найм (оренда): загальне положення, прокат, найм земельної ділянки, будівлі, транспортна застава, лізинг
12. Підряд
13. Відшкодування шкоди
14. Поняття, підстави та види спадкування

ЦИВІЛЬНО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

1. Особи, які беруть участь у справі. Їх права та обов'язки
2. Поняття доказів. Засоби доказування. Забезпечення доказів
3. Поняття та зміст касаційного провадження
4. Поняття та зміст апеляційного провадження
5. Позов: поняття, елементи, види забезпечення
6. Зміст та значення стадій судового розгляду цивільних справ
7. Зупинення провадження. Закриття провадження у справі. Залишення заяви без розгляду
8. Поняття, значення і види процесуальних строків
9. Підвідомчість та підсудність цивільних справ
10. Поняття та види витрат по провадженню цивільних справ
11. Рішення суду: поняття, види, виконання
12. Поняття та види процесуального представництва

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

1. Поняття господарської діяльності, її ознаки, принципи та види

2. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності
3. Поняття та види суб'єктів господарського права
4. Порядок створення та ліквідації суб'єктів господарського права
5. Господарсько – правова відповідальність. Види санкцій
6. Підприємство як суб'єкт господарювання, види
7. Поняття та види господарських товариств
8. Об'єднання підприємств: поняття, види та порядок створення
9. Ліцензування та патентування господарської діяльності
10. Державна реєстрація суб'єктів господарювання
11. Захист економічної конкуренції в Україні
12. Банкрутство: поняття, процедура, сторони та учасники, правове регулювання

ОРІЄНТОВАНІ ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ДО КОМПЛЕКСНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО

Задача 1.

Коли Григорію Доліну виповнилося 14 років, бабуся в день його народження подарувала йому 100 грн., Григорій наступного дня пішов до банку і поклав ці гроші на депозитний рахунок. Через 3 місяці він зняв з рахунку 50 грн. і купив у батька свого знайомого Чернова В.П. собаку.

Мати Григорія вимагає, щоб Чернов В.П. забрав собаку і повернув 50 грн. Оскільки Чернов В.П. відмовився це зробити, мати Григорія змушена була звернутись з позовом до суду про визнання договору купівлі-продажу недійсним.

Чи підлягає позов задоволенню? Чи правомірно вчинили працівники банку, видавши гроші Григорію без згоди на це його батьків?

Задача 2.

17-річний Костя Глущенко, який працював у взуттєвій майстерні, побачивши у дворі біля парадного велосипед, взяв його і поїхав кататись. Пізніше з'ясувалось, що він мав намір недовго покататись і поставити велосипед на місце, де він його взяв.

З'їжджаючи з гори на великій швидкості, Костя налетів на дерево, зламав велосипед, а сам зі струсом мозку був доставлений у лікарню. Було встановлено, що велосипед належав Юрченко, який вимагає відшкодування йому збитків від батьків Кості. Батьки Кості відмовились це зробити посилаючись на те, що вони не взмозі здійснювати постійний контроль за дорослим сином. Юрченко звернувся до суду з позовом до батьків Кості про відшкодування нанесеної йому шкоди.

Як вирішити справу?

Задача 3.

Згідно договору купівлі-продажу, укладеного виробничим об'єднанням "Електрон" і універмагом "Львів", об'єднання мало передати універмагу 100 штук телевізорів

Умовою договору була попередня оплата купленого товару і передача його на складі продавця. Отримавши гроші на свій рахунок 20 жовтня 2003р, продавець повідомив покупцю, що товар знаходиться на складі, де його можна отримати щоденно з 9 до 18 годин.

З'явившись за товаром 23 жовтня 2003р, покупець дізнався, що на складі була пожежа, в результаті якої частина телевізорів згоріла, а частина була пошкоджена. Продавець відмовився замінити товар, вважаючи виконаними свої зобов'язання. Універмаг звернувся за позовом до суду.

Яке рішення має прийняти суд? Чи зміниться рішення, якщо покупець звернувся б за товаром в день, коли йому було повідомлено про передачу товару на склад для відвантаження ?

Задача 4.

Чалий звернувся з позовом про визнання шлюбу, зареєстрованого між померлим батьком позивача Василенком і Смирною, недійсним. Позивач показав, що реєстрацію шлюбу було проведено у приміщенні лікарні без дотримання місячного строку з дня подачі заяви до органів РАГС, і що цей шлюб є фіктивним, бо він укладений на передодні смерті Василенка, який уклав шлюб лише для того, щоб позбавити спадщини свого єдиного спадкоємця за законом – брата (Чалого), з яким померлий був у поганих стосунках. На суді з'ясувалося, що Василенко і Смирнова

насправді довгий час були у близьких стосунках. Лікар, якого було викликано як свідка, показав, що Василенко до моменту смерті був при свідомості.

Як слід вирішити цю справу?

З якого моменту виникають подружні права та обов'язки?

Навести приклад винятку з встановленого правила щодо моменту виникнення шлюбних відносин. Розробіть структурно-логічну схему прав та обов'язків подружжя.

Задача 5.

Катерина і Дмитро жили разом, не реєструючи шлюб. У Катерини була донька трьох років. Коли у них народилася спільна дитина, вони вирішили зареєструвати шлюб. У момент реєстрації шлюбу вони заявили, що у них двоє дітей, син і дочка. Працівники органу РАГС вимагали оформити цю заяву письмово і обопільно, що і було зроблено.

Через півроку подружжя посварилося і роз'їхалося. Катерина подала позов про стягнення аліментів на двох дітей. Дмитро подав зустрічний позов про оспорювання батьківства щодо доньки.

Як слід вирішити цю справу?

Підготувати до районного суду позовну заяву про розірвання шлюбу, поділ майна та стягнення аліментів на дітей.

Задача 6.

Микола Кравчук на вантажній машині підвозив з поля батька в кузові. На перехресті водій не впорався з управлінням, машина перекинулася, пасажир загинув.

Микола засуджений до позбавлення волі. Батько залишив заповіт на користь Миколи. Брат Миколи - Василь звернувся до суду з заявою про визнання заповіту недійсним, оскільки з вини Миколи батько загинув. На утриманні Василя його непрацевдатна мати (дружина загинлого).

Як має бути поділена спадщина?

Задача 7.

Психічно хворий Тучко був визнаний судом недієздатним. Органи опіки і піклування призначили опікуном Тучко його сестру Єлісеєву. У відсутність Єлісеєвої Тучко продав килим і магнітофон Баркову, з яким познайомився у магазині.

Дізнавшись про це, Єлісеєва пред'явила позов до Баркова про визнання договору купівлі-продажу недійсним і повернення проданих речей. Барков проти позову заперечував, посилаючись на те, що він не знав про недієздатність Тучко.

Чи підлягає позов Єлісеєвої задоволенню?

Задача 8.

Воронін поплив на човні рибалити на Каховському водосховищі. Після шторму він додому не повернувся. Ні човна, ні тіла Вороніна не було знайдено. Каховський міський суд виніс рішення про встановлення факту смерті Вороніна.

Чи правомірне рішення суду?

Задача 9.

Від'їжджаючи в довгострокове відрядження, Лукіна Н.С. вимагала, щоб чоловік видав їй розписку в тому, що в її відсутність він не буде продавати належних їм речей. Така розписка не тільки була написана чоловіком Лукіної, але й завірена нотаріусом.

Повернувшись через півроку додому, Лукіана Н.С. з'ясувала, що її чоловік продав телевізор своєму знайомому. Лукіана Н.С. пред'явила до знайомого позов про визнання договору купівлі-продажу телевізора недійсним. До позовної заяви була додана розписка чоловіка.

Як вирішити справу?

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Задача 1.

Сільськогосподарське підприємство у формі закритого акціонерного товариства звернулося з позовом до господарського суду до акціонерного комерційного банку про визнання недійсним кредитного договору.

В преамбулі кредитного договору було казано, що генеральний директор акціонерного товариства діяв на підставі статуту товариства. Згідно п. 6.2.12 даного статуту вирішення питання щодо укладення кредитного договору відноситься до компетенції правління товариства при наявності одноголосної згоди усіх членів правління. Генеральний директор на укладення даного кредитного договору згоди правління не отримав, подальшого схвалення кредитного договору також не було. Суд вважав, що оскільки конкретно повноваження генерального директора в статуті акціонерного товариства не визначені, то вони і можуть бути перевищені, тобто дії директора не можуть розцінені як перевищення повноважень.

Оцініть мотивацію суду, вирішіть справу і аргументуйте рішення.

Задача 2.

В 2005р. було створено підприємство у формі товариства з обмеженою відповідальністю.

В 2006р. у підприємства виникла необхідність внесення змін до установчих документів, пов'язаних зі зміною юридичної адреси, прийняття до складу засновників нових осіб та вибуття попередніх засновників. Були зібрані усі необхідні документи і подані для реєстрації змін. Але райдержадміністрація відмовила в прийнятті документів, мотивуючи відмову наступним:

- 1) необхідно збільшити статутний фонд до 9375 грн.;
- 2) перейменувати підприємство в спільне підприємство з іноземними інвестиціями, тому що серед нових засновників є громадяни Італії;
- 3) необхідна довідка з паспортних органів, що підтверджує легальність перебування іноземця на території України.

Чи можна вважати відмову райдержадміністрації зареєструвати вказані зміни до установчих документів обґрунтованими, а мотивування відмови такою, що відповідає чинному законодавству?

Задача 3.

Відділення українського державно – громадського фонду боротьби із злочинністю направило фірмі „N” листа, в якому містилося посилання на розпорядження облдержадміністрації „Про додаткові заходи з покращення обліку юридичних осіб області”, де вимагається пройти так звану паспортизацію юридичних осіб області.

Для забезпечення вказаних заходів в масштабі області, як було далі вказано в листі, фірма повинна до 05.03.2008р. заповнити анкету, подати оригінали документів та сплатити 100 грн. на рахунок третьої особи – МП.

В листі також було вказано, що на базі отриманих даних після проведення паспортизації усіх юридичних осіб області буде видано рекламно – інформаційний довідник, а також буде забезпечено включення інформації про види діяльності фірми в міжнародну комп'ютерну мережу "Інтернет".

Чи правомірні вимоги, що вказані в листі? Аргументуйте свою думку.

Задача 4.

В територіальне відділення Антимонопольного комітету України звернулося підприємство з проханням перевірити обґрунтованість цін та товарів на ритуальні послуги, які надає комунальне підприємство „Комбінат благоустрою”.

В ході розгляду справи було встановлено, що комунальне підприємство, займаючи монопольне становище на регіональному ринку послуг, встановлює на них ціни, що значно перевищують ціни на такі послуги у інших містах Криму.

Кваліфікуйте дії комунального підприємства.

Задача 5.

Посадову особу районної податкової інспекції було звинувачено у корупції і притягнуто до відповідальності за зайняття підприємницькою діяльністю. Під час перевірки було з'ясовано, що ця особа була учасником одного з товариств з обмеженою відповідальністю (ТОВ). Працівник податкової служби заперечував проти звинувачення, посилаючись на те, що він як фізична особа — учасник ТОВ не є підприємцем. Підприємницькою діяльністю, на його думку, займався не він, а засноване за його участю ТОВ.

Питання:

- 1. Які особи не можуть займатися підприємницькою діяльністю? Якими нормативними актами це визначається?*
- 2. Чи заслуговують на увагу доводи працівника податкової служби?*
- 3. Чи змінилася б ситуація, якби зазначена особа була учасником не ТОВ, а повного товариства?*

Задача 6.

У 1998 р. приватне підприємство було зареєстроване за місцем проживання засновника. Через рік воно придбало окреме приміщення під офіс, у якому впродовж 6-тимісячного терміну провадило свою діяльність. Довідавшись про це, представники державної адміністрації, у якій було зареєстроване підприємство, скасували рішення про його реєстрацію, посилаючись на те, що підприємство своєчасно не повідомило орган реєстрації про зміну свого місцезнаходження. Підприємство звернулося до господарського суду.

Питання:

- 1. У якому порядку здійснюється скасування державної реєстрації у разі несвоєчасного повідомлення суб'єктом підприємницької діяльності про зміну свого місцезнаходження?*
- 2. Чи потрібно було повідомляти орган реєстрації про зміну місцезнаходження підприємства, якщо засновник не змінював свого місця проживання?*
- 3. Яке рішення має прийняти суд?*

Задача 7.

П'ять комунальних підприємств з прибирання сміття вирішили добровільно об'єднатися у асоціацію на основі поєднання своїх виробничих і комерційних інтересів. Але невдовзі місцева державна адміністрація прийняла рішення про ліквідацію асоціації. Об'єднання звернулося до господарського суду із позовом про визнання рішення недійсним. Відповідач проти позову заперечував, посилаючись, зокрема, на те, що, оскільки об'єднання вже ліквідовано, спір непідвідомчий господарському суду?

Питання:

- 1. Хто може прийняти рішення про ліквідацію об'єднання підприємств?*
- 2. З якого моменту об'єднання підприємств втрачає статус юридичної особи (а отже, і право на звернення до господарського суду)?*
- 3. Яке рішення має прийняти суд?*

Базова

1. Скакун О.Ф. Теория государства и права (энциклопедический курс): - Х.: «Эспада», 2007. – 839
2. Кельман, М. С. Загальна теорія держави і права : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М. С. Кельман, О. Г. Мурашин ; ред. С. П. Білокурський. - К., 2006.
3. Колодій А. М., Копейчиков В. В, Лисенков С. Л., Пастухов В. П., Сумін В. О., Тихомиров О. Д. Теорія держави і права.: Навчальний посібник доопрацьований і перероблений. – К.: Юрінком,1997. – 208с.
4. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави: Посібник – К.: Юридична фірма „Слов'яни”. 1994. – 236с.

Інформаційні ресурси

<http://forum.yurclub.ru>

<http://lib.rada.gov.ua/>

<http://nplu.org/ua/resources/putivnik.htm>

<http://www.twirpx.com>

<http://iuslib.org>

Цивільне право

1. Антологія української юридичної думки: в 6 т. / редкол. : Ю. С. Шемшученко (голова) та ін. Т. 6 : Цивільне право / у поряд.: Я. М. Шевченко, І. Б.Усенко, Г. П. Ти мченкота і н.; ві дп. ред. Я. М. Шевчен ко. -К.: Вид. Дім "Юрид. книга", 2003. - 584 с.
2. Антонов, В. N4. Інтелектуальна власність і комп'ютерне авторське право / В. М. Антонов. - К.: КНТ, 2006. - 520 с.
3. Бегова, Т. І. Поняття "ноу-хау" і договір про його передання: монографія / Т. І. Бегова. - Х.: Право, 2009. - 160 с.
4. Борисова, В. И. Корпорация организационно-правовая форма корпоративных отношений [Текст] / В. И. Борисова // Альманах цивилистики : сб. ст. / под ред. Р. А. Майданика. - Киев : Всеукр. асоц. изд. "Правова єдність", 2008. - Вып. 1. - С. 249-269.
5. Борисова, В. І. До чинників, що характеризують цивільне право України як галузь приватного права / В. І. Борисова // Вісн. Акад. прав, наук України. - 2005. - № 2. - С. 105-116.

Інтернет-ресурси

Офіційний сайт Верховної Ради України – <http://rada.gov.ua>.

Офіційний сайт Кабінету Міністрів України – <http://kmu.gov.ua>.

Офіційний сайт Міністерства юстиції України – <http://minjust.gov.ua>

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського – <http://nbuv.gov.ua>

Національна парламентська бібліотека України, каталог книжкових та спеціальних видань – <http://catalogue.nplu.org>

Цивільно-процесуальне право

Основна

1. Курс цивільного процесу: підручник /В. В. Комаров, В. А. Бігун, В. В. Баранкова та ін. ;за ред. В. В. Комарова . – Х. : Право, 2011. – 1352 с.
2. Штефан М. Й. Цивільне процесуальне право України: Академічний курс [Текст] : підручник / М. Й. Штефан. – К. : Ін Юре, 2005. – 624 с.
3. Цивільний процес України. Академічний курс : підручник / за ред. С. Я. Фурси. – К. : КНТ, 2009. – (Процесуальні науки).
4. Цивільне процесуальне право України: підручник / за заг. ред. С. С. Бичкової. – К. : Атіка, 2009.
5. Комаров В. В. Нотаріат в Україні: підручник / В. В. Комаров, В. В. Баранкова. – Х. : Право, 2011.
6. Комаров, В. В. Право на справедливий судовий розгляд у цивільному судочинстві [Текст] : навч. посіб. / В. В. Комаров, Н. Ю. Сакара. – Х. : Нац. юрид. акад. України, 2007.
7. Фурса, С. Я. Адвокат у цивільному процесі / С. Я. Фурса, Є. І. Фурса. – К. : КНТ, 2008.
8. Бондаренко-Зелінська, Н. Л. Підготовка цивільних справ до судового розгляду [Текст] / Н. Л. Бондаренко-Зелінська. – Х. : Харків юрид., 2009.
9. Гусаров, К. В. Перегляд судових рішень в апеляційному та касаційному порядках [Текст] / К. В. Гусаров. – Х. : Право, 2010.
10. Комаров, В. В. Международный коммерческий арбитраж / В. В. Комаров, В. Н. Погорецкий. – Х. : Право, 2009.

11. Луспенник, Д. Д. Застосування новел ЦК і ЦПК України в судовій практиці / Д. Д. Луспенник. – Х. : Харків юрид., 2005.
12. Луспенник, Д. Д. Розгляд цивільних справ судом першої інстанції / Д. Д. Луспенник. – Х. : Харків юрид., 2006.

Господарське право

Основні підручники, посібники

1. Вінник О., Щербина В.С. Акціонерне право: навчальний посібник / За ред. проф. В.С. Щербини. – К., 2000. –544с.
2. Вінник О. Господарське право України. Опорний конспект .- К., 2009.- 657с.
3. Несинова С. В., Воронко В. С., Чебыкина Т. С. Хозяйственное право Украины. Учеб. пособие. / Под общ. ред. С. В. Несиновой. - К.: Центр учебной литературы, 2012. - 564 с.
4. Щербина В.С. Господарське право України. - К.: Юрінком Інтер, 2012. – 480с.

Нормативно-правові акти

5. Господарський кодекс України від 16.01.2003р.
6. Закон України “Про товарну біржу” від 10 грудня 1991 року
7. Закон України “ Про господарські товариства” від 19.09. 91р.
8. Закон України “ Про задоволення пріоритетних потреб держави” від 22.12.95р.
9. Закон України “ Про концесії” від 16 липня 1999 року.
10. Закон України “ Про міжнародні договори України” від 22 грудня 1993 року.
11. Закон України “ Про оренду землі” від 6. 10.98р.
12. Закон України “”Про захист прав споживачів” від 12 травня 1991 року.
13. Закон України “Про лікарські засоби” від 4 квітня 1996 року.
14. Закон України “Про акціонерні товариства» від 2008 року.
15. Закон України “Про Антимонопольний комітет України” від 26 листопада 1993 року.
16. Закон України “Про банки і банківську діяльність ” від 7 грудня 2000р.
17. Закон України “Про введення мораторію на примусову реалізацію майна” від 29 листопада 2001 року.
18. Закон України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом ” від 14 травня 1992 року (в редакції Закону України від 18. 01. 2013 р.).
19. Закон України “Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні” від 30 жовтня 1996 року.
20. Закон України “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців ” від 15 травня 2003 року.
21. Закон України “Про джерела фінансування органів державної влади” від 30.06.99р.
22. Закон України “Про електронний цифровий підпис ” від 22 травня 2003 року.
23. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” від 16 квітня 1991 року.
24. Закон України “Про ліцензування певних видів господарської діяльності” від 1 червня 2000 року.
25. Закон України “Про оренду державного та комунального майна” від 14.03.95р.
26. Закон України “Про передачу об’єктів права державної та комунальної власності” від 3.03.98р.
27. Закон України “Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв)” від 5 червня 2003 року.
28. Закон України “Про приватизацію державного майна” від 4 березня 1992 року.
29. Закон України “Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)” від 6 березня 1992 року.
30. Закон України “Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності” від 23 грудня 1998 року.
31. Закон України “Про сільськогосподарську кооперацію” від 17 липня 1997 року.
32. Закон України “Про споживчу кооперацію” від 10 квітня 1992 року.
33. Закон України “Про фермерське господарство” від 22 червня 1993 року.
34. Закон України “Про фінансовий лізинг” від 16.12.97р.
35. Закон України “Про цінні папери та фондовий ринок” від 18 червня 1991 року.
36. Закон України “Про якість та безпеку харчових продуктів і продовольчої сировини” від 23 грудня 1997 року.

Інтернет-ресурси

1. Електронні бази законодавства України: Інфодиск: „Законодавство України” (нормативно-правова база українською мовою – понад 80 000 документів); ЛИГА: ЗАКОН; Нормативні акти України (НАУ); Парус-Консультант; Юрист + Закон.
2. Верховна Рада України – [http:// www.rada.gov.ua](http://www.rada.gov.ua) ; <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
3. Президент України – [http:// www.president.gov.ua](http://www.president.gov.ua)
4. Кабінет Міністрів України – [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)
5. Конституційний суд України – [http:// www.ccu.gov.ua](http://www.ccu.gov.ua)
6. Верховний суд України – [http:// www.scourt.gov.ua](http://www.scourt.gov.ua)
7. Вищий адміністративний суд України - [http:// www.vasu.gov.ua](http://www.vasu.gov.ua)
8. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини – [http:// www.ombudsman.kiev.ua](http://www.ombudsman.kiev.ua)
9. Міністерство освіти і науки України – [http:// www.mon.gov.ua](http://www.mon.gov.ua)
10. Міністерство праці та соціальної політики України – [http:// www.mlsp.gov.ua](http://www.mlsp.gov.ua)
11. МОП – [http:// www.ilo.org](http://www.ilo.org).
12. Рада Європи – [http:// www.coe.int](http://www.coe.int)
13. Права людини – [http:// www.humanrights.coe.int](http://www.humanrights.coe.int)
14. Європейський суд з прав людини – [http:// www.echr.coe.int](http://www.echr.coe.int)
15. Український портал практики Європейського суду з прав людини – [http:// www.eurocourt.org.ua](http://www.eurocourt.org.ua)
16. Європейська соціальна хартія – [http:// www.chartesociale.coe.int](http://www.chartesociale.coe.int)
17. Європейський Союз – [http:// europa.eu.int/index-en.htm](http://europa.eu.int/index-en.htm)